

Nr 577

Av herr Larsson i Luttra m. fl., om rätt för riksdagsledamot att vid inkomsttaxering göra avdrag för avgift till riksdagsgruppskansli.

Arvode enligt 1 § stadgan om ersättning för riksdagsmannauppsdragets fullgörande utgör skattepliktig intäkt av tjänst. Däremot skall som intäkt icke upptagas riksdagsman tillkommande traktamentsersättning enligt ovan nämnda stadga i dess lydelse enligt lag den 28 maj 1959 (nr 196). Traktamentsersättningen är endast avsedd att täcka levnadskostnadsfördyringen å riksdagsorten och någon särskild ersättning för andra utgifter för riksdagsmannauppsdragets fullgörande utgår inte längre enligt nämnda lag.

Ovan nämnda bestämmelser tillkom genom beslut vid 1959 års riksdag på grundval av förslag av 1957 års riksdagsarvodesutredning (KU:s utlåtande nr 18 och BeVU:s betänkande nr 55). Enligt tidigare gällande bestämmelser uppbar riksdagsman dels ett grundarvode och dels en särskild kostnadsersättning. Sistnämnda ersättning utgjorde enligt uttryckligt stadgande i 32 § 3 mom. kommunalskattelagen icke skattepliktig intäkt.

I de vid 1959 års riksdag väckta motionerna I: 156 av herrar Elmgren och Ollén samt II: 199 av herr Pettersson i Norregård m. fl. anförde motionärerna bl. a. följande.

Därest det (av 1957 års riksdagsarvodesutredning) framlagda förslaget i huvudsak kommer att godtagas, uppstår alltså fråga om revision av kommunalskattelagens stadganden om beskattning av ersättning till riksdagsmän. Härvid framstår det såsom naturligt att själva arvodet för riksdagsmannauppsdragets fullgörande blir underkastat de allmänna reglerna om avdrag från intäkt av tjänst i 33 § kommunalskattelagen. I den mån riksdagsman — såsom otvivelaktigt allmänt är fallet — haft särskilda kostnader för sitt uppdrag, vilka icke avses skola täckas av traktamentet, bör dessa sålunda utan ändring av sistnämnda lagrum bli avdragsgilla vid taxeringen. Däremot synes — i anslutning till utredningens förslag — ur 32 § 3 mom. kommunalskattelagen böra borttagas den bestämmelse, som avser kostnadsersättning till riksdagsman.

Motionerna utmynnade i en hemställan om att riksdagen måtte vidtaga sådana ändringar i kommunalskattelagen, som framgick av motiveringen i motionerna.

I sitt betänkande nr 55 tillstyrkte 1959 års bevillningsutskott bifall till motionerna och föreslog sådan ändring i 32 § 3 mom. kommunalskattelagen, att stadgandet om skattefrihet för av riksdagsman åtnjuten kostnadsersättning upphävdes.

Betänkandet godkändes av riksdagen.

Kammarrätten har i ett den 11 december 1963 avgjort mål icke medgivit en riksdagsman ett av honom vid beräkning av inkomst av tjänst med 400 kronor yrkat avdrag, utgörande hans andel i kostnaderna för en riksdagsgrupps kansli under ifrågavarande beskattningsår. Kammarrätten anförde i utslaget, att det inte hade visats, att avgiften utgått för utförda arbetsprestationer åt vederbörande riksdagsman eller eljest utgjort avdragsgill kostnad för tjänsteintäkternas förvärvande.

Enligt vårt förmenande kan de av riksdagsmännen erlagda avgifterna till gruppkanslierna, vilka under senare år höjts avsevärt och för närvarande i vissa fall överstiger 1 000 kr. per år, i beskattningshänseende inte jämföras med sådana medlemsavgifter, för vilka avdrag vid taxeringen enligt gällande rättspraxis inte medges. Avgifterna torde i stället böra betraktas såsom sådana avdragsgilla omkostnader för intäkternas förvärvande, varom förmåles i 20 och 33 §§ kommunalskattelagen. Enligt vad vi erfarit har även ett flertal riksdagsmän vid taxeringen medgivits avdrag för ifrågavarande avgifter.

Med hänsyn till kammarrättens avgörande i frågan synes det oss angeläget, att all tvekan om den skatterättsliga behandlingen av riksdagsmännens avgifter till gruppkanslierna undanröjes genom att uttryckliga bestämmelser om avdragsrätt införes i kommunalskattelagen.

Under återopande av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att riksdagsman vid inkomsttaxeringen skall äga rätt till avdrag för av honom erlagd avgift till riksdagsgruppskansli, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderliga författningsändringar.

Stockholm den 27 januari 1965

Gunnar Larsson

i Luttra

Eric Nelander

T. Fredriksson

Lennart Stiernstedt